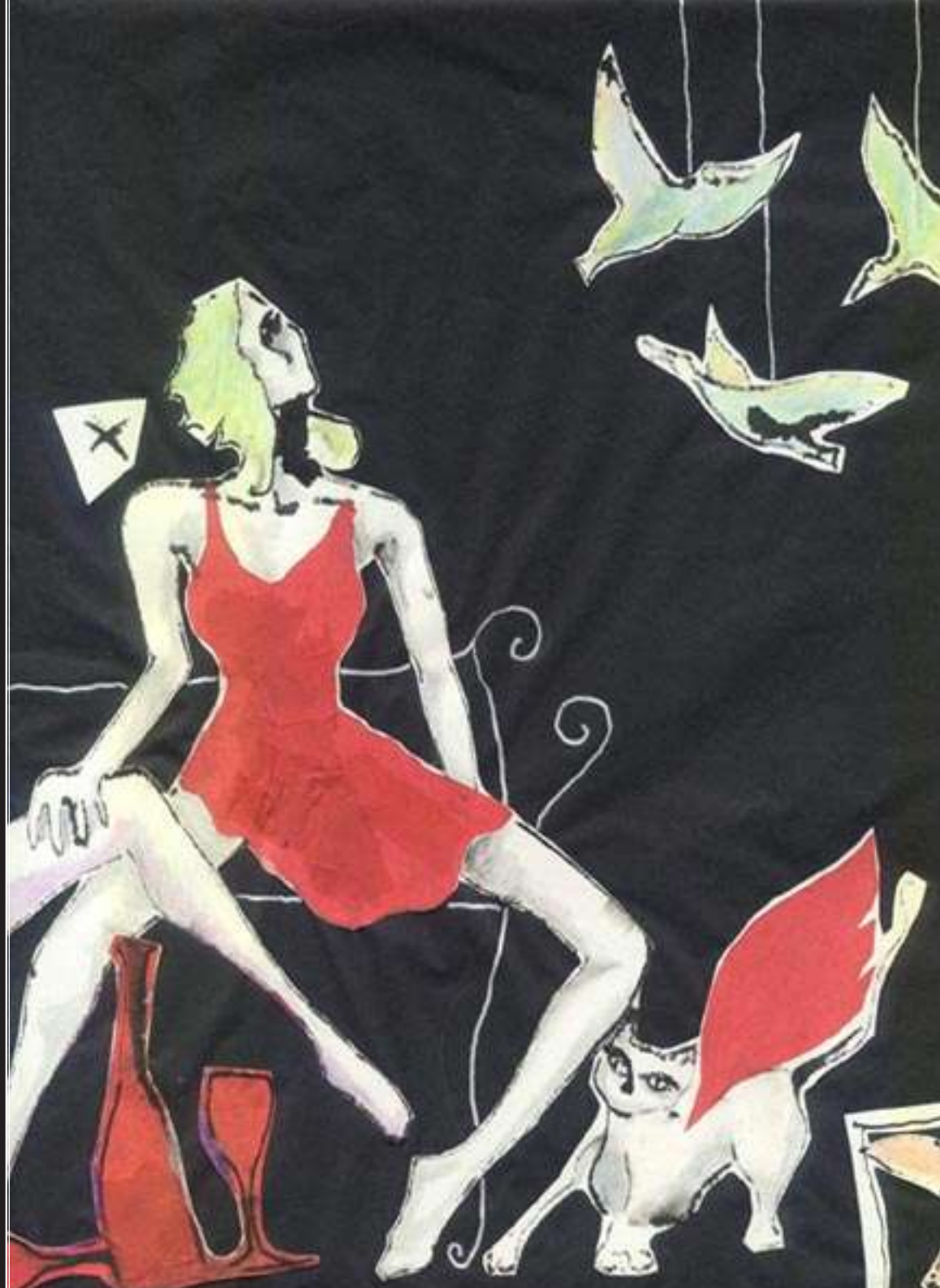

el
tacte
que té

número 13
març-juny del 2003

Re pla per al plaer
[La mínima del Carles]

vista

La retina es deixarà seduir,
farà l'efecte de ser la volta
del cel; a sota, un món.
Cada ull se'l fa seu, el món,
l'abraça, i un volum i un
color no seran sinó
emocions en versió original.
Tot es torna estètic, cinema
a molts fotomagranes per
segon. Badem pupil·les,
doncs, deixem-nos
despistar i benvingut tot el
que ens faci veure sempre
alguna cosa més, sigui art
o sigui droga, o sigui aquell
vellet que explica el cinema
mut.

el tacte, què té?

olfacte

> pàgina 15, **A repèl**, de J.-K. Huysmans

gust

> pàgina 13-14, Convertim la literatura en menjar: Josep Carner, Pere Calders, Mercè Rodoreda, per Cesc Martínez

tacte

> pàgina 16, poemes de Bego Ricart > pàgina 19, sumari dels 2 anys d'**EI Tacte que té**

vista

> portada i pàgina 2, il·lustracions de Balbina Sardà > pàgina 4, **Watchmen** > pàgina 4, **Bits**

oïda

> pàgina 5, Beth Gibbons + Rustin man > pàgina 6-8, Reportatge: El plaer és vostre. A la recerca de productes pensats per al gaudi

el tema: plaer

> pàgina 9, I si ens féssim fonamentalistes del plaer? > pàgina 10, Parlar per plaer > pàgina 11, Italo Calvino, **EI núvol d'smog** > pàgina 12, Ganyotes, la queixa de Mireia Gubianas

man ray

'Watchmen', guió: Alan Moore, dibuix: Dave Gibbons. Norma editorial, 2000.

A finals dels vuitanta, davant la necessitat de les editorials americanes com Marvel i còmics DC d'actualitzar els seus personatges, encara encallats a estàndards obsolets, i adequar el sector a un públic més crescut i exigent, apareixen obres com **Watchmen**, on es discuteix i es posa entredit el mite del superheroi. Es mostra l'heroi desarrelat, boig i decadent en un món on la seva existència ha caducat. Il·legalitzats per una acta presidencial, els pocs que queden en actiu actuen en la clandestinitat o dins les files de les pròpies institucions governamentals americanes, personalitzades en el personatge feixista de 'el Comediant', de qui se n'investiga el seu assassinat. Sota la premisa de 'Qui vigila els vigilants?', amb una ambiciosa línia argumental, es recrea una obra de gènere negre amb totes les de la llei, amb protagonista de dubtosa filosofia pseudofeixista i esquizofrènic que actua sota el nom de 'Rorschach' desentrellant les velles relacions i draps bruts d'antics herois i malvats ja jubilats, dèbils i malalts, cansats i turmentats, alhora que s'endinsa en qüestions sobre la condició humana, habituals en aquest estil de còmics.

Ens trobem davant un bon còmic, amb una finalitat clara que és entretenir, però que pertany a un gènere sovint condemnat a l'ostracisme sense raó. Si no t'importen les etiquetes potser descobriràs un nou gènere de la mà d'un dels seus millors guionistes. Alan Moore és un escriptor exhaustiu, involucrat en la magnitud de les seves obres, que sovint amplia amb annexos explicatius. Aquesta exhaustivitat es pot comprovar sobretot en una de les seves darreres obres publicades, 'From Hell', recreació del mite de Jack l'esbudellador, on el realisme dels fets pren protagonisme amb precisió de cirurgia, intentant ser-ne la reconstrucció més plausible.

Watchmen va ser publicat amb anterioritat per la desapareguda editorial Zinco i Norma ha reeditat en un luxós volum els dotze números de la sèrie original, amb una nova introducció de l'autor i reproduccions de les portades. L'obra l'il·lustra el dibuixant Dave Gibbons, amb un estil poc innovador però de qualitat, especialment en l'arquitectura i ambientació dels fons, i adapta el seu estil amb facilitat a les diferents línies argumentals que s'entrecruen al llarg de les 400 pàgines de l'obra.

La publicació de **Watchmen** va ser tota una revolució en el món del còmic nord-americà i encara significa un punt a part en els conceptes narratius habituals del món del "comic-book". Juntament, potser, amb les obres **Año uno** i **Dark Knight** de Frank Miller, revisions del mite de Batman en un univers del qual posteriorment Tim Burton beuria per a la seva pròpia visió cinematogràfica, i **Born again** del mateix autor, ens trobem davant els germans grans dels còmics de superherois, gràcies a la seva qualitat literària. **Jordi Sabaté**

Bits: petites mossegades

L'Emboscall publica **Bits** de Cesc Martínez, contes fugaços que deixen una aura estranya d'agredolç, un no sé què que fa pensar coses. L'humor general de l'obra, aquella fina ironia, fan que la melancolia agafi desprevingut i sigui així més impregnant. Els bits detecten petits estímuls de cada dia, les petites fiblades de la vida, i els dissectionen. L'autor ens regala així de cop, sense embolicar, observacions, petits sarcasmes, penetes, troballes i desil·lusions. Ressonen Calders —amb la seva mirada sorpresa i imaginativa del món— i Monzó —que ens sintetitza tant els mals que gairebé els torna elegants—; tot per allà però diferent, amb un nou cos. Són contes de festeig amb la vida, amb la intensitat dels bons moments i de les ferides.

Us en regalem un tros: —Senyor Ramon, les altres criades i jo mateixa ens n'anem. Tothom ho sap, que ens enganyava. Tururut, senyor Ramon; si té ganas de sortir, no s'oblidi d'apagar el llum. **Mariona Masgrau**

[Trobareu els llibres de l'editorial l'Emboscall al mercat de Vic cada dissabte i per comanda a la mateixa adreça del Tacte.]

oïda

d'ànim, saber-te girar la truita. El cervell que regeix, imposa el plaer. El cap és el motor. Cridar. L'orgasme. El cos assalta el po

No és el mateix escoltar que sentir. Un cargol de vent s'escola pel sedàs de la consciència i en el prelude de l'ovació arruïem el nas, arruïem el pel... Via lliure vers l'univers dels anhels i de les pors, que passarà aquesta vegada? Transformació de simfonies. Una clau de fa gegant xucla sense miraments esperant la recompensa. Tot vibra. La dansa de les ones tempta el desig de ballar-la.

BETH GIBBONS & RUSTIN MAN: Out of season

A Beth Gibbons l'hem identificada sovint com una de les veus, potser la principal, d'allò que es va anomenar trip-hop, al capdavant de Portishead, extrem d'un triangle tancat per Tricky i Massive Attack.

En aquesta nova aventura l'acompanya Paul Webb, disfressat de Rustin man, antic component dels Talk talk; però també, amagat entre les lletres dels crèdits, Adrian Utley dels Portishead. Tanta disfressa i amagatall semblen disposar-nos a l'ambient a vegades misteriós de la música. Misteri, fragilitat, tragèdia continguda, desesperadament continguda. Però també hi ha llum i calma, serenitat.

L'escenari per on desfilen tants estats diferents té poc a veure amb la base tecnològica, de fredor artificial, que trobem als discos de Portishead, tot i que també aquells treballs transmetien algunes de les sensacions que es filtren aquí. Aquest és un escenari ple d'instruments de corda i vent, piano de cua i pocs endolls, ple de fum, ambient quasi cerimonial. Al davant, en primer pla, la Gibbons, camaleònica, cantant cançons de bressol, patint encara aquella història que ja s'ha acabat, traslladant-nos al temps de la Billie Holiday, plorant.

La música d'aquest disc posseeix una qualitat cada vegada més difícil de trobar, època de discs que potser no es delaten ara però als quals caurà la màscara quan l'impacte de les seves formes perdi força i deixi veure la falta de contingut. El nom "Out of season" és, de manera premeditada o no, premonició de l'atemporalitat d'aquesta col·lecció de cançons, que es posa al costat de d'altres a les que ja han anomenat clàssiques. A mi em fa pensar amb el "Paris 1919" de John Cale. [Pau Ricart](#)

nostres fòbies i ens neguem el plaer de gaudir, per exemple, amb el dolor? La caterva d'avinagrats del món: perdre la capacitat de sentir plaer. Tot plaer té una base experimental, sensorial. Araud: la funció de l'art és forçar un acte. El control sobtat de l'estat

Reportatge

El plaer és vostre

Buscant plaers, vam sortir a comprar-los. Però aclarim-nos: no tot el que es compra està pensat per al plaer (de la mateixa manera que no tot el plaer es pot comprar). En realitat, només alguns dels productes que trobem a les botigues estan pensats exclusivament per al gaudi (saltant-nos els eslògans publicitaris). En aquest reportatge parlen persones que es dediquen a vendre plaer.

Comencem al carrer del Pi cantonada Plaça de la Cucurulla, on hi ha la bomboneria Fargas. Entrar-hi és ensumar xocolata i veure-la i si es vol, és clar, comprar-la. La xocolata, un tòpic del plaer gastronòmic. Un cop dins preguntem a la Tere, l'encarregada, quina característica ha de tenir el millor bombó. És subjectiu, això, diu, però en tot cas, ella triaria el bombó de xocolata sola i, a l'hora de menjar-lo insisteix que cal "deixar-lo desfer a la boca perquè els aromes pugin pel nas". S'afanya a desvirtuar els que van d'esnobs i afirmen que la millor xocolata és la més pura i, per aclarir-ho, enceta un ball de percentatges: "una xocolata del 65% de puresa és molt llaminera, és la que no deixaries de menjar-la; ara una mica, i ara una altra mica i una altra. El menjador d'una xocolata del 80%, acostuma a tenir-ne prou amb una peça. Però els percentatges altíssims enfarfeguen i són desagradables, massa forts. El cos queda saturat, no és capaç ni d'assimilar-ho ni de degustar-ho plenament".

L'efecte antidepressiu de la xocolata no és cap mite. Fa molts anys, el dietista Montignac va començar-la a "receptar" amb aquesta finalitat en règims per tal de donar als pacients una mica de sucre i estimulants de bon matí i compensar així

l'estovor física que podia provocar la dieta.

A l'hora de combinar la xocolata amb algun altre plaer, la Tere ho té clar: en un bombó, la xocolata pot barrejar-se amb qualsevol cosa "des d'ametlles i avellanes, fins a flors o espècies" però "amb una cosa sí que no, mai barrejat amb peix". I d'aquestes combinacions, quina és la més venuda, la que agrada més? "Bombó de xocolata negra, amb ametlla i avellana, els de tota la vida". I si parlem d'acompanyants externs, un bon bombó amb quin altre plaer faria una parella excepcional? "Un marron glacé amb Moët Chandon ben fresc; un bombó amb una tassa de cafè o amb conyac, perquè cadascú els barregi al seu gust".

Sortim de la xocolateria decidits a mantenir el nivell de qualitat i de precisió en el gust. Ens dirigim a la vineria "La vinya del senyor", a davant de Santa Maria del Mar. Allà ens atén el Ferran, que ens proposa el joc de degustar quatre vins blancs diferents. Tot i que tria quatre denominacions d'origen (DO), diu que l'important no és la DO, sinó les

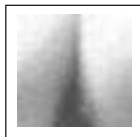

varietats i el tractament del raïm i l'elaboració. Per exemple, diu, hi ha casos de marques que per pujar el preu d'un vi determinat li fan agafar molt gust de fusta, perquè sembli que té més cos, i en realitat es carreguen el gust del raïm.

Com definiries un bon vi? "Ha de ser equilibrat", diu, "ni massa dolç ni massa àcid, però això

també depèn de l'opinió de cadascú". Llavors enceta una explicació sobre com s'aconsegueix aquest equilibri: "cal saber en tot moment en quin punt es troba el raïm abans de collir-lo. Un raïm massa madur dona un punt molt dolç, mentre que si és verd és més àcid. El tipus de bóta també és molt important, pels gustos de fusta que es poden encomanar al vi". I com el combinaries, un bon vi? "Amb el que et vingui de gust. No és veritat allò que el vi blanc és per al peix i el vi negre per a la carn. Es tracta que la combinació no mati cap dels gustos. Per a mi, però, un bon vi no el combinaria amb res, únicament amb una bona companyia, i que sigui algú que no està pendent de fer un comentari interessant sobre la cata, sinó senzillament de gaudir".

Abans de marxar, ens adverteix que és necessari que la gent es deixi de marques i de tonteries, que demanar un Rioja no vol dir res, "hi ha riojes molt bons però també n'hi ha de molt dolents. En aquest país es fan vins molt bons, com a Alemanya, i a Itàlia, i hem d'aprendre a demanar el vi que ens ve de gust".

El sexe, la desaparició del luxe

Com a mercadeig amb el plaer, sens dubte el sexe és el que mou més diners, més perversions i també, reconeguem-ho, més infelicitat. D'una banda, la prostitució és un mercat de plaer basat en la dominació, en la submissió per tant d'una de les parts. Però d'altra banda, els consumidors de sexe —una manera comercial per dir tothom— també tenen a la seva disposició botigues especialitzades on poden trobar tota mena de productes, que potser sobrepassen les seves expectatives o potser no.

A les Rambles, una noia del Camerun demana 50 euros per xupar i follar. El vocabulari ni tan sols va més enllà: simplement els números per comptar els calés en cas de regateig, un parell de verbs escarransits i alguna frase tipus "hasta que te salga la leche" acompanyada d'un somriure. És el fast food del sexe. A l'extrem oposat, la prostitució de luxe roman amagada, com tot el que fa referència a les classes dominants. Invisibles, es camuflen per evitar xafarders, indiscrecions i curiositats que posarien els consumidors en una situació incòmoda; les prostitutes d'alt standing freqüenten els cercles on es mouen les grans fortunes, i un ciutadà mitjà no trobarà manera d'acostar-s'hi.

Entremig d'aquestes dues opcions hi ha un ventall ampli d'opcions: des de bordells més o menys sòrdids i més o menys grans a una prostitució d'hotel i de congrés en què les madams ofereixen serveis complets als clients que ho sol·licitin. Alguns hotels de quatre estrelles tenen contactes regulars i estables amb cases de prostitució, i són coneguts de sobres alguns exemples de salons i fires sectorials, com el cas de Construmat, que poden arribar a col·lapsar els serveis de prostitució de tot Barcelona.

Negoci, en tot cas, que en el pitjor dels casos es barreja amb violència extrema, tràfic de persones i misèria absoluta; tot una llista de coses que no tenen res a veure amb el plaer.

Avinguda del Paral·lel. Sex-shop. Un individu d'aspecte caribeny, cepat i molt tranquil ens explica algunes coses més sobre el mercat del sexe. De tant en tant s'interromp per fer fora el grup de nanos menors d'edat però majors de curiositat i de desig que se li fiquen al local. A les vitrines, samalers de plàstic, pel·lícules i nines, boles xineses, la crema de l'orgasme per a dones, que costa 16 euros. Homes solitaris vaguen com espectres; s'amaguen de la llum i del tràfec dins les cabines del peep-show. "Van com borratxos", ens explica el responsable de l'establiment, "vénen aquí per desfogarse, per treure's de sobre el pes de la feina i de tot plegat, i es masturben; quan ejaculen, és tan brusc el trencament del món irreal de les cabines que és com si s'haguessin drogat, i és per això vénen; algun fins i tot no sap ni trobar la porta de sortida al carrer".

Però, segons el dependent, allà hi van tota mena de persones, per curiositat o per necessitat, homes, dones, joves i grans. Representa que hi ha productes per a tots els gustos, encara que, com diu, "en qüestió de plaer no es podrà dir mai l'última paraula". La botiga és un mercat de la indústria del sexe, però en realitat molta gent hi compra coses només perquè en aquell moment li criden l'atenció i després no les fa servir mai. D'altres, tampoc allà trobarien la satisfacció completa. Es tracta, doncs, d'una qüestió d'equilibri, segons la seva opinió.

La perversió sexual, per a ell, no existeix en l'activitat, sinó en el desequilibri. Quan la persona ja no controla els seus impulsos, sinó que són els impulsos els que controlen la persona, aleshores és quan la situació es perverteix. Ens adverteix que estem tocant un tema molt delicat, perquè el sexe està vinculat a la part més irracional de les persones i provoca molts malentesos, segons declara l'expert. I no és cap ironia: "si jo no pensés el que em convé, amb set hores que em passo tancat aquí dintre, igual m'acabaria ficant les boles xineses pel cul, o violaria aquesta noia, i això no estaria bé. Quan la gent no es controla pot arribar a matar".

Més matisos

Ens preguntàvem quins elements fan que un so, una veu, ens faci esgarrifar de plaer i hem parlat amb Viv Manning, professora de tècnica vocal, per preguntar-li com definiria una veu excepcional. Curiosament, en lloc de parlar-nos de qüestions tècniques, de brillantor o de registres, ens comenta que la veu que li produeix plaer és la que va des d'allò càlid que crea una sensació de tendresa a un so que sembla que deslliuri de totes les tensions i que ens remet a les passions de la vida. Ens parla de l'habilitat de l'interpret de connectar amb el missatge que vol transmetre i la importància de demostrar honestedat i sinceritat en la necessitat de comunicar. Una veu educada, ens diu, pot ser plaent, però pot perfectament no arribar a emocionar com un so diguem-ne "no tan bonic". La subjectivitat està altre cop servida.

I si ens féssim fonamentalistes del

plaer

Com
ens hi
posaríem? Ens en
sortiríem? Aprendre el
plaer, tocar-lo, agafar-lo, fer-
lo cosa. Què seria, el plaer?
Seria aigua, electricitat, pell,
líquid viscos, tocar terra,
enfarinar-se, sorra, sol,
seria so o un so
eixordant.

Bo:
al principi va ser el
tacte, per exemple. El
tacte i els sentits, tots exigint
ser sadollats, complaguts. La
satisfacció, treure's del damunt
l'opressió dels ulls de les mans de
l'estómac del cap dels peus de
l'entrecreix. És això, el plaer? O la
satisfacció n'és només el preludi?
O bé és que quan la satisfacció
és plena el plaer ja comença
a escapar-se? Riure és un
plaer. O és un
síntoma?

Li
anem al darrere,
el perseguim,
l'encalcem, el plaer, com
un defici. És el desig que
surt del plaer, el desig que pren
decisions, atura rellotges i salta
teulades per assolir-lo. El plaer,
l'objectiu de tot, moure un sol
dit, o follar, o enamorar-se.
Com si fos la felicitat
mateixa.

Pot
haver-hi un mig
plaer, o és un valor
absolut? Es pot
administrar en petites dosis
només quan cal o la
satisfacció del desig
demana excés? I existeix
realment, l'excés de
plaer?

Tot
el que entra pels
sentits, on va a parar?
Amunt, al cap. Al cervellet
buròcrata, que fitxa i classifica
la més minsa sensació. O n'hi ha
que no es processen? Estem
condemnats a racionalitzar tot el que
sentim? Podem desaprendre aquest
procés? El cervell regula i reprimeix
però alhora estimula, furga en
subconscients frondosos i
inventa. Obre noves vies
de plaer, també.

Se'n
diuen petits
plaers d'aquells que
són assequibles. I
doncs, quins són els grans
plaers? Existeixen? Potser
només són mentals i tan
sols les imaginacions
més hàbils els tasten.

I
alhora aquests
petits plaers són ben
capritxosos i susceptibles:
els que t'omplen ara i avui
potser no et valdran d'aquí a
una estona. El plaer deu ser
infinit però demana una
conjuntura molt específica
per manifestar-se. Les
foteses, que mutables,
no?

I
no només això, si
vas per feina, si has vingut
al món per complir i no estàs
per punyetes pot molt ben ser que
el plaer et passi per sobre. Perquè les
punyetes són una font de plaers
imprevisibles. El plaer té el seu ritual,
demana predisposició, estar al cas, aplicar-
s'hi. Ha de ser un valor a la teva escala
de valors. I el carpe diem la teva
estratègia vital. Saber perdre el temps,
per exemple, amb vocació i dedicació
—aparse del mundo, que va dir
el profeta Quino— potser és un
bon principi per convocar
el plaer.

Però
potser el plaer
és només
experimental. Si no, ja
és una altra cosa. Desig?
I tornem a començar:
desig que genera
frisança, que convoca
el plaer...

Però
quan diem
plaer volem dir
sexe? En tot cas, tot
el que es diu del plaer
es pot aplicar al sexe.
Tot el que es diu del
sexe es pot aplicar
a la vida.

—fer el gandul fins que et creixin arrels, badar, trobar-te.

— passar-se tota la tarda al costat de la finestra, veient com canvia el color del cel fins que es fa fosc del tot.

— o quan els núvols tapen el sol i de cop, durant pocs segons, tot s'il·lumina. Notes l'escalfor i tanques els ulls fins que el núvol torna a tapar el sol i tot es fa més gris.

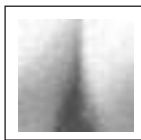
— menjar. Menjar bé. Menjar de putíssima mare. Primer plat: amanida calenta amb feta i vinagre de mòdena amb tomates d'aquestes petites, cherry, es diuen? Segon plat: llenguado a la menière, o com se s'escrigui, que en definitiva és amb llimona i a vegades hi posen algun fruit sec, ametlla, normalment, esmicolada; jo el prefereixo sense. I postres: mel i mató; amb anous, imprescindibles. Cafè sol. Una cigarreta. I una conversa agradable sobre els somnis i el zen, posem per cas.

— plaers modestos: vi, cervesa, Kavafis, i esporàdics engendraments d'humor.

— o l'estocada d'una cançó o d'un poema dit de puta mare.

— un plaer David Bowie, un diumenge a les dotze (mira enrere amb ira, un plaer ben malvat) o més tard, dimecres, canta flama primera. Kitsch també, "Art de traïr". Afghan Wighs, afghan whigs, afghan wigns, afghan wgihs. Qui m'entengui que me compri. Pavement, Magnapop.

— riure és un plaer, caminar per la platja abrigada i trepitjar amb les sabates la sorra, ben a poc a poc, fent com una barca amb la sabata, taló aixafant lentament cada munió de grans i fins al final de la sabata, i l'aigua anar fent brams trencats i junts, és un plaer. Ballar és un plaer, cantar al cotxe amb el paisatge anant-se'n, mirar una cara durant estona, riure amb un nen, aguantar-li la mirada, llegir alguna cosa que ja intuïes i que t'engrandeix el coneixement, coincidir amb algú amb una cosa que creies única en tu. Paris Texas i Mystery train, jugar a bàsquet, mirar el paisatge des de la Tossa. Riure.

— pensava que si la bellesa i la intel·ligència per separat, ara que juntes són una bomba, són un plaer també, o potser un malson. I m'ha vingut aquest conte. Jo el trobo divertit, em fa riure.

Darreres notes d'un model suïcida

En algun lloc d'aquest món hi ha d'haver un malvat genètic. D'amagat, amb objectius feixistes i plans incomprensibles, crea éssers perfectes, de bellesa envejable. I cada cop en sap més. Domina la tècnica i és un gran estrateg. Deixa que la seva creació es reproduïxi i contamini la resta. Així, a poc a poc, a base de generacions i generacions, aquesta malaltia es fa més evident. Tots d'alguna manera ja en som portadors. Fatxa! Nazi! Malalts. No som el que tenim però tenim el que som. Havia de dir-ho, hi ha símptomes massa evidents. Símptomes que són temptacions. Quanta saviesa malgastada.

— destruir, enderrocar palaus i catedrals. Cremar paperasses. Trossets, trossets.

— l'acció surrealista de baixar al carrer i començar a disparar indiscriminadament contra els transeünts. O la possibilitat de plantejar-s'ho. La llibertat, al capdavant, que voldria dir escapar-se del cercle viciós de les accions mecàniques tecnocratitzades. O viure'n al marge. Hi ha una vaca transgènica la llet de la qual permet fabricar el formatge més de pressa; doncs no: volem una vaca transgènica que voli i s'aturi al terrats i en pla funambulista sobre els fils elèctrics. Això seria inútil però molt bonic.

— presentar l'ovella Dolly a les eleccions.

— les escombraries entre les quals remena Manoel de Barros, també.

— és un plaer que et diguin que sí.

— la paraula no convertida en mantra global.

— el sexe.

— però no tot és sexe. Hi ha tot un món de succedanis.

— i què tal el plaer d'adonar-te que estàs bé de debò? però bé, bé, allò que es diu bé, que quasi no recordaves que es pogués estar així.

— I el plaer d'elogiar-nos a nosaltres mateixos?

Italo Calvino, **El núvol d'smog**

Traducció de Cesc Martínez

L'any 1959, Italo Calvino va escriure aquesta nouvelle de la qual us proposem un capítol. En l'edició italiana apareix recollida juntament amb **La formiga argentina**. Cap de les dues ha estat publicada en català.

La Clàudia va tornar al febrer. Vam anar a esmorzar a un restaurant de luxe sobre el riu, al capdavall del parc. A fora els vidres, miràvem les riberes i les plantes que amb el color de l'aire componien un quadre d'elegància antiga.

No ens acabàvem d'entendre. Discutíem el tema: la bellesa.

— Els homes han perdut el sentiment de la bellesa— deia la Clàudia.

— La bellesa s'inventa continuament— deia jo.

— La bellesa sempre és la bellesa, és eterna.

— La bellesa neix sempre d'un xoc.

— Sí, els grecs!

— Què, els grecs?

— És civilitat, la bellesa!

— Per tant...

— I doncs...

Hauríem pogut continuar així fins l'endemà.

— Aquest parc, aquest riu...

(«Aquest parc, aquest riu —pensava jo— poden ser aquí tan sols al marge, consolar-nos de tota la resta; una bellesa antiga no pot res contra una lletjor nova.»)

— Aquesta anguila...

Al mig del menjador del restaurant hi havia una caixa de vidre, un aquari, dins la qual nedaven grosses anguiles.

— Mira!

Es van apropar uns clients, gent de bé, una família de gastrònoms benestants: mare, pare, filla gran, fill adolescent. Al seu costat hi havia el maitre, de frac de color blanc, corpulent, enorme; empunyava el mànec d'una xarxa com aquelles que fan servir els nens per les papallones. La família mirava les anguiles, seriosa, atenta; en un cert punt la senyora va alçar una mà, va indicar una anguila. El maitre va enfonsar la xarxa a l'aquari, amb un gest ràpid va capturar el peix i el va treure fora de l'aigua. L'anguila es batia serpentejant dins la xarxa. El maitre es va allunyar cap a la cuina aguantant davant seu com una llança la xarxa amb el peix, que boquejava. La família el va seguir amb la mirada; després es van asseure a taula a esperar que tornés cuinat.

— La crueltat...

— La civilitat...

— Tot és cruel...

No vam cridar un taxi, vam sortir a peu. Els replans i els troncs estaven embolicats per aquell vel espès que s'elevava del riu, humit, que allà encara estava fet de natura. La Clàudia caminava recollida dins la pellissa amb el coll de pluja, dins els punys de les mànigues, sota el capell. Érem les dues ombres d'enamorats que formen part del quadre.

— La bellesa...

— La teva bellesa...

— De què serveix? Fet i fet...

Jo vaig dir:

— La bellesa és eterna.

— Ah, dius el que deia jo abans?

— No: tot el contrari...

— Amb tu no es pot discutir— va dir ella.

Es va separar com si volgués anar-se'n pel seu compte, pel camí. Una flama de boira corregué rasa; la silueta de pells caminava com si no toqués a terra.

Ganyotes

La queixa de Mireia Gubianas

I si mirem de recuperar els plaers que ens fan ser personetes, el plaer de saber-nos, el plaer per viure? Diuen que als palmells de les mans s'hi veu la història de cadascú. Sempre m'he preguntat què deuen explicar les meves. Potser no és veritat que sàpiguen res, és més bonic pensar que hi ha una línia per cada cosa que hem palpat, per cada cos que hem acariciat; que hi ha una petja al costat dels ulls per cada imatge que hem vist i per cada llàgrima que hem vessat; que els llavis mostren totes les rialles i totes les besades que hem tastat; que el record d'una olor et pot transportar molt lluny i que el so d'aquella veu o la simplicitat del silenci et pot fer esgarrifar de plaer. Mirat així, podem intuir que cada mil·límetre del nostre cos forma part d'un mapa de nosaltres mateixos o que nosaltres mateixos som la suma dels plaers que hem assaborit.

El que no ens diuen és que sota la superfície de cada pam de terra s'hi veu la història de la humanitat. Cada llavor que s'hi ha plantat, cada cos que s'hi ha enterrat, cada obús que hi ha esclatat. De la mateixa manera que les muntanyes acumulen estrats i substrats i els còdols dels rius s'arrodoneixen amb cada gota d'aigua que hi passa, la terra absorbeix i traspua totes les vivències dels homes i les dones que hi vivim. Llavors, mirat així, per què no provem de desempellegar-nos dels odis, les ires, els egos inflats i diem que n'estem fins al fetge de manipulacions, de censures, de danys col·laterals, de nasdaqs i dowjones i de sistemes que afavoreixen a quatre fills de puta que s'ho han manegat per fotre als altres amb total impunitat. Però què es això! Com diu la María Jiménez, que se toque la gente, que se siga mirando, que se siga abrazando, que se siga besando, y que el ful no sea tan caro, no sea tan caro, no sea tan caro.

gust

Josep Carner

Mots:

Tenim mots de diversa procedència. Del fons del mediterrani: bacallà (no cal anar a Islàndia).

De terra terra: farina, llet, nata

Mitològics: raïm i llorer, naturalment

Nostrats: canelons (si volem i ens ho podem permetre, tòfona)

Sal

Mantega

Una dent d'all

Uns quants pinyons

Arbitri:

Es tracta de fer uns canelons farcits de brandada de bacallà. D'una banda, doncs, haurem de preparar la brandada, que és un plat molt de casa nostra. Ajuntem el bacallà esmicolat i cuit (amb llorer i all) amb la nata de cuina i, si podem, un pèl de tòfona. En fem una pasta ben fina de la qual no en distingirem els ingredients sinó amb el gust i farcirem els canelons, els quals tindrem preparats ja bullits i estesos damunt d'uns draps per absorbir-ne part de la humitat.

Per altra banda cal tenir a punt una beixamel, feta senzillament amb la llet, la farina i la mantega. Un cop tinguem les dues coses preparades, posem en safates de terrissa untades de mantega perquè no se'ns enganxin els canelons i els cobrim amb la beixamel. Hi afegim uns quants grans de raïm i pinyons i ho decorem amb una fulla de llorer.

Ho gratinem al forn durant uns minuts i ho servim posant la safata de terrissa directament sobre un plat gran de colors mariners però sobris amb uns quants pinyons escampats.

Treus la llengua i t'humiteges els llavis abans de començar. Algú apaga el llum. Quin gust té la pell? Ja no te'n recordaves, però de cop és com si una ploma dolcíssima t'esberlés el cap i en sortís volant un eixam de papallones. N'atrapes una per les ales, te la poses a la boca i la deixes aletejar desesperada contra el teu pal·ladar. Empasses saliva i la fas baixar, esòfag avall, fins a la boca de l'estómac. Les potetes et fan pessigolles a les parets dels intestins i les ales ho tenyeixen tot de blau. I obres els braços, agafes impuls i voles per l'habitació buscant flors. Quin gust té el pòl·len?

Convertim la literatura en menjar

Per Cesc Martínez

Pere Calders

Paraulari:

Lèxic aparentment corrent, com si tot fos senzill i desenfadat: 1 albergínia mitjana per cap
Humor de vegades negre, barreja de tradició mexicana: frijoles.

- All
- Ceba
- Oli d'oliva
- Julivert
- Sal

Fraseologia:

Primer de tot obrirem les albergínies pels dos extrems i en traurem la polpa sense esgarrapar gaire el gruix de la pell, vull dir que quedi una mica consistent. Per donar-hi el toc de familiaritat i mediterraneïtat que necessitem, les farem a la brasa amb poc oli.

Per altra banda, farem bullir els frijoles, els quals haurem tingut suficientment en remull prèviament dins la tradició, per tal que la sintaxi s'estovi i sigui comestible. Un cop bullits, en farem una pasta i la fregirem a la manera mediterrània, amb oli d'oliva, all, ceba ben fina i julivert. No ens descuidem la sal. Si interpretem que Pere Calders té un punt de picant, li podem afegir una mica de bitxo, sempre ben equilibrat, sense que destaquï massa.

Amb aquest farcit, omplirem les albergínies, les quals, un cop replenes, ficarem al forn perquè s'acabi de conjuntar tot plegat.

Ho servirem tallat a rodanxes sobre un plat blanc senzillament afegint-hi un raig d'oli d'oliva cru i potser tres o quatre olives.

Mercè Rodoreda

Lèxic:

Defugint els excessos proteics, trobem una gran riquesa de matisos i una complexitat molt ben estudiada: 1 escarola, enciam morat, rúcola i campanetes o caputxines, que són unes flors comestibles que es troben en jardins, enfiladisses. Nous de macadàmia i panses.

- Sal gruixuda
- Oli perfumat de romaní
- Vinagre balsàmic de mòdena

Conjunció narrativa:

El més important d'aquesta amanida és que es noti cada un dels gustos que hi ha, però també els colors. Tot sol, aquest plat ens pot arribar a satisfer.

Primer de tot netegem l'escarola, l'enciam i la rúcola, i ho escorrem tot. Sobre el fons del plat hi posarem unes fulles d'escarola tallades mantenint les parts més arissades mirant a la part externa del plat; al centre i al damunt, hi posarem la rúcola també tallada i a sobre de tot unes quantes fulles de l'enciam morat. Sobre aquesta base, hi afegirem les nous de macadàmia i les panses.

Mentrestant haurem preparat un oli perfumat de romaní que és el secret d'aquest plat. Podem fer-ho amb un parell de branques de romaní fresc ficades dins l'oli i deixades macerar el temps que macera una novel·la, o bé podem escalfar-ho a foc molt lent durant l'estona que necessitem per conèixer els personatges, sense deixar que l'oli s'acosti mai al bull, perquè llavors ens quedaria saturat. Fet això, un cop s'hagi refredat, retirem les branques de romaní. El picantó murri que ha de tenir aquest plat també l'hem de donar en aquest moment: juntament amb el romaní farem escalfar un o dos pebrotets de caïena; no més.

En aquest punt, acabarem l'amanida. Amb el morter picarem una mica de sal gruixuda, de manera que no ens quedi tan fina com la sal refinada i la repartirem bé sobre l'escarola, la rúcola i l'enciam. Ens assegurarem que l'oli estigui fred i ben net i en tirarem també per sobre, i així mateix unes gotes del vinagre balsàmic de mòdena. Finalment, hi posarem les campanetes, si pot ser vermelles i grogues.

Ho servirem en un plat fosc, d'un blau marí, potser, o transparent si les tovalles o la taula ja tenen aquest to.

olfacte

Només de veure-les, saps sentir l'olor de les maduixes, com si encara avui en fessin. Ensumo sense voler com respire i tota jo me n'encomano, ara jo també panteixo. No fugis pas de l'olor d'antic, de cremat, de resclosit: són pudors amb pedigrí que porten contes al darrere. I què promet aquest perfum tan car i llefiscós, estàs segur que ho sabràs fer, tot això? Sucumbeixo de cop a una olor estranya que em porta un record molt fort de tota una vida que ja no conec. Després arribarà l'agost, que barreja totes les olors perquè tot fermenta; i l'olor de cendra de la tardor.

Durant aquesta singular malaltia que assola les races exsangües, sobtades calmes succeeixen a les crisis; sense que pogués explicar-se el perquè, en Des Esseintes es llevà completament guarit, un bon matí; res de tos esquinçadora, res de tascons enfonsats a cops de maça a la nuca, sinó una sensació inefable de benestar, una lleugeresa de cervell els pensaments del qual s'il·luminaven i, d'opacs i glaucs, passaven a esdevenir fluids i irisats, com bombolles de sabó de matisos tendres.

Aquest estat durà uns quants dies; després, sobtadament, una tarda, aparegueren les al·lucinacions de l'olfacte. [...]

S'enfonsà en una butaca i es recollí.

Era, des de feia anys, expert en la ciència del flairar; pensava que l'olfacte podia experimentar fruïcions iguals a les de l'oïda i la vista, atès que cada sentit era susceptible, de resultes d'una disposició natural i d'un cultiu erudit, de percebre impressions noves, de decuplicar-les, de coordinar-les, de compondre'n aquell tot que constitueix una obra; i no era pas, fet i fet, gens anormal que s'exercís desprenent fluids odorants, com n'hi havia d'altres que separaven ones sonores o que colpien amb raigs diversament acolorits la retina d'un ull; només que, si ningú no pot discernir, sense una intuïció particular desenvolupada per l'estudi, la pintura d'un gran mestre d'un pastitx, una peça de Beethoven d'una de Clapisson, ningú, tampoc, sense una iniciació prèvia, no pot evitar de confondre, de bon principi, un bouquet creat per un artista sincer amb un popurri fabricat per un industrial per ésser venut a les drogueries i als basars.

En aquest art dels perfums, l'havia seduït especialment un aspecte: el de la precisió fictícia.

[...]

J.-K. Huysmans.- Desè capítol de **A repèl**.
Traducció de Miquel Martí i Pol.- Barcelona, 1989, Edhasa.

tacte

Ressucitem els sons entre teixits
interns, ric amb el mar i comença la
sorra a picar-me tota, penses
lentament en la intel·ligència i ens
fem farts de riure de l'arbre mut i
immens que et surt de la boca. Que
no et toco? Toca'm. Que t'emprenya
no poder posar la mà al foc durant
deu minuts? A mi, si m'ho penso
durant deu segons, també
m'emprenya, si tardo més el foc es
busca la vida amb altres
combustibles més valents. La mà,
ara fa una hora, em deixava
progressar en la meva ceguesa i em
passejava per l'espai a un ritme més
segur. Que si no, l'espai m'atrapa
com un sostre esportiu, alt. I si la
nena cau li aixequem ràpid les
espatlletes morenes i torna a córrer,
que el mal me l'emporto jo com un
sac que em parla amable si la funció
comença. Que no et toco? Toca'm.
Que el cos comença aquí i fa
estrelles, que els cels han de tapar
totes les desgràcies amb aquesta
mena de pell lumínica, per exemple.

Poemes

Per Bego Ricart

HI VEIEM

També vull
Passar-me
Aquesta caiguda
De sol mortal
Cridant les prunes
Que pinten
Cels de vi
Per fer-me
Una ratlla
Ametllada
Als tolls
Secs i molls
Que remunten
Paisatges
Sense parar
De cantar-me
Les gràcies
Del no res
I del sí tot,
Sense pensar
En cap revolt
De suc vermell
Que ens hem begut
L'entendiment
Com qui no beu
La cosa.
Si l'hem rotat
Pels cels oberts
De pisos
Tan distants
És perquè
Per què?
Això no ho sé
Però se sap
Que la tendresa
D'aquella entesa
Baixava flamant
Amb totes
Les voluntats
Visibles,
Amb les llavors
I les lloses del final,
I ara que estem
Secs i buits
Veiem
Veiem
Hi veiem.

A LA PATTI I ALS QUE REGALEN ÀNIMES I ANIMS

Ei,
Anem a contar
La història
De la que
Canta glòria
Entre tanta
Pena morta.
Anem a salvar
Les ungles
De la humanitat
Més torta.

Ei,
Que t'apugis
La faldilla
Fins a les
Cuixes
Dels estels,
Que et
Rebreguis
Les parpelles
Fins a la
Visió
Més bèstia,
Que et despullis
Les espatlles
Fins a
La ratlla
Del cel,
Que vingui
L'home
Del teixit
De sal,
De la set
De cant
Que remou
La sort
I et fa créixer
L'hort
Que portes
A l'ànima.

ENCANTERIS

Pesa per dins
El pes de quatre
Mil matins futurs.
Em poso a córrer,
Potser cap a tu.
El budú de l'aire
Que m'estripa
La mirada
S'apiada
De l'escletxa
Dels meus ulls.
Si bulls com jo
Remuntarem
L'abisme.

Ha passat massa amor
Que ha passat i no passa
Ara deixo la certesa
Dels teus ulls
Per abrigar-me
D'altres pells
Que em salvin
Deixo
L'amor
Per
Amar-vos.

EN PICAT

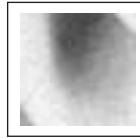
Si baixes en picat
Figurat
Però baixes
Fins a soterrar-me
Les ganes
D'emigrar
Cap als
Teus ulls
D'acer
Melòdic,
No sé què
Faré
En picat
Literal
Pels
Canals
De la ciutat.

TOT PER MI

Tot m'ho donaria a mi
Si sabés com es fa
Tot m'ho deixaria fer
Si sabés com desfer.
Tot per mi,
I el no res,
Que és el pes
Que m'enfonsa,
A florir
Dins d'aquell
Que m'amaga
El destí.
Tot per mi,
I per tots,
El mateix
Que em proposo,
Ni una por,
Ni un neguit,
Mai més plor,
Tot el dit,
Tot seguit.

QUÈ QUEDA

Collíem petites esperances
Des del cavall lent
Dels primers dies
De l'edat rodolada
Des d'arbres eterns.
Les que no regalàvem
Viatgen per artèries
Que encara no punxem.

TINTS

Ve una volada
D'ocells prims,
Cabells que
m'arrosseguen
Cap a dins,
Ve una volada
De sentits,
Ramat d'aigua
Lunar que ens fa
Petits, infants
I arbres,
Animals,
Destins.

EQUI VOCACIONS

Per dedins del turó fresc
M'aventuro a la volada,
Visc dedins tots els camins,
M'al·lucina la muntanya,
Col·lecciono les llavors
I sóc la planta,
Canta l'animal
Que déu és a la cambra,
T'espero, calma.

Free money

Ruixa la guitarra
La teva cara.
Digues si vols
Venir al jardí
Dels tambors
De dins,
A dins del món
De l'estrambòtica
Cerimònia
Del mossegar-se
Les voluntats,
Del saltar mortal
De l'ànima,
Allà on van
A riure
Les aigües
Dels infants.
Digues, si vols,
Tota una altra
Cosa transvestida
O d'uralita
O de calma
De cremalleres
Que ens atrapen
I ens avisen
O ens separen
Els jardins.

El tacte que té > 2 anys

Índex general dels dotze primers números

Bengala número 0, març 2001

Portada: **Casa cal·ligramàtica** d'Elna, fotografia de Mariona Masgrau.

La mínima del Carles

Quatre mots

Entrevista a Enric Casasses, per Bego Ricart

Altres literatures: Pedro Paixão: **Lódz, La meva creu**, traducció de Cesc Martínez

Pòster central: **Orientació professional futura**, de Mariona Masgrau.

Creació: Víctor Verdú

Olaràliriaolaràliró: **Dins la fosca**, per Jordi Falguera.

Ganyotes: la queixa de Verònica Trena

Recomanacions: Songs: Ohia, Pau Ricart; L'humor i la ràbia, d'Ida Applebroog, Cesc Martínez.

El tacte que té número 1, abril 2001

Portada: **La carn de crist**, fotografia de Judit Mulet.

La mínima del Carles

Quatre mots

Entrevista a Joan Ollé, per Cesc Martínez.

Altres literatures: Wolfgang Borchert: **El pa**, traducció de Mariona Masgrau.

Pòster central: **Ella?**, de Judit Mulet.

Creació: Maria Villar

Olaràliriaolaràliró: **Pujarem dalt dels cims**, per Jordi Falguera.

Ganyotes: Diverses persones, de nit, jugant a desinhibir-se, la queixa de Verònica Trena.

La gràcia del llapis, per Mireia Iquimés.

Recomanacions: **Madame et monsieur**, Cia. Leandre-Claire, Carles Gilabert; **Joan Brossa o la revolta poètica**, Tomàs Riera; **Basura**, d'Héctor Abad Faciolince, Teresa Riudoms.

El tacte que té número 2, maig 2001

Portada: fotografia de l'espectacle **?**, de Leandre.

La mínima del Carles

Quatre mots

Entrevista a Joan Brossa, per Judit Mulet i Mar Grau.

Altres literatures: Pietro Spirito: **Ediàcara (els orígens)**, traducció de Jordi Curbet

Pòster central: **Ne me quitte pas**, il·lustració per a còmic de Lídia Gilabert.

Creació: Pep Vergés: **Amnèsia, Un plàtan de tardor em saluda, Passeig número 1000, Interior**.

Olaràliriaolaràliró: **Trota pollinet**, per Jordi Falguera.

Ganyotes: Una vegada i una altra, la queixa de Joana Gorina.

Recomanacions: **Old Ramon**, de Red House Painters, Pau Ricart; Orson Scott Card, un nom de ciència ficció, Carles Gilabert.

El tacte que té número 3, juliol-agost 2001

Portada: fotografia de Jordi Sabaté.

La mínima del Carles

Vuit mots

Entrevista a Titot, per Joan Rocamora.

Altres literatures: Francis Ford Coppola: **Sigues creatiu (obra en un sol acte)**, traducció de Cesc Martínez; Jacques Prévert: **Paroles**, traducció de Judit Mulet

Pòster central: **David Lynch, Autoretrat, Humitat**, fotografies de Jordi Sabaté.

Creació: Ramon Erra: **Un si és no és de margarides, Redacció**.

Fe de rates, per Bego Ricart.

Ganyotes: la queixa de Cesc Martínez.

Recomanacions: Webs, Judit Mulet; **T'estim a tu**, de Biel Mesquida, MMJ; Sparklehorse: **It's a wonderful life**, Pau Ricart; Uomo: **Vocalcity**, Pau Ricart; De càmping, Mireia Iquimés.

El tacte que té número 4, setembre-octubre 2001

Portada: fotografia d'Hugo Arellano.
La mínima del Carles
Quatre mots
Entrevista a Erik el Roig, per Verònica Trena.
Altres literatures: Stefano Benni: **Ballate**, traducció de Lídia Gilabert i Cesc Martínez.
Creació: Jordi Falguera: **Ulls més que ulls, Brindis, Passió, Al cel, L'herència**.
Pòster central: fotografies d'Hugo Arellano.
Fe de rates, per Bego Ricart.
Ganyotes: Una festa particular, la queixa de Víctor Verdú.
Recomanacions: Bonanova, revista literaria, Mariona Masgrau; La ciutat dels cineastes, Tomàs Riera; The Strokes: **Is this it**, Pau Ricart.
Sàmler: Joan Pons: **Yo la tengo + Tortoise + The sea and cake**, Rockdelux.

El tacte que té número 5, novembre-desembre 2001

Portada: fotografia sense títol de Ramon Garrofé.
La mínima del Carles
Quatre mots
Entrevista a Josep Maria Riera, per Carles Gilabert, Cesc Martínez, Judit Mulet i Mireia Gubianas.
Altres literatures: Manoel de Barros: **Ensayo fotográfico, Matéria de poesia**, traducció de Ricardo Pieretti i Mariona Masgrau.
Pòster central: fotografia sense títol de Ramon Garrofé.
Creació: Cesc Martínez: **Joseph Walz, l'enginyer alemany, Suma**.
Fe de rates, per Bego Ricart.
Ganyotes: La gran mentida, la queixa de Carles Gilabert Beltran.
Paral·lel 62, per Marina Espasa i Lídia Gilabert.
Rec: **Danys col·laterals**, de David Colomer, Marina Espasa; Clem Snide: **The ghost of fashion**, Pau Ricart; **Le fabuleux destin d'Amélie Poulin**, de J.P. Jeunet, Judit Mulet, Cinema mut, Núria Aidelman; El llibre al descobert, Mireia Gubianas.
Sàmler: Mario Praz: **La carne, la muerte y el diablo en la literatura romántica**.

El tacte que té número 6, gener-febrer 2002

Portada: fotografia d'un muntatge urbà de Jordi Ribas.
La mínima del Carles
Quatre mots
Altres literatures: Sergei Dovlàtov: **Els nostres**, traducció de Sebastià Moranta.
Pòster central: acció de Lídia D. i Jordi B.
Creació: Oscar Rocabert: **Llibre de Joan Prat, Vosaltres no sabeu que es guardà fusta al moll**.
Ganyotes: S'acosta el pare nuèl amb un trineu carregat de forats, la queixa de Verònica Trena.
Sàmler: Douglas Adams: **Guía del autoestopista galáctico**.
Paral·lel 62, per Marina Espasa i Lídia Gilabert.
Rec: **Nómadas**, de Gonzalo López Gallego, Pep Garrido; Hood: **Coldhouse**, Pau Ricart; **Lo mejor que le puede pasar a un cruasán**, de Pablo Tusset, Mariona Masgrau; **leu sabi un conte...**, de Manel Zabala, Marina Espasa; **Joc d'atzar**, d'Slawonir Mrozek, Cesc Martínez; **Malbé**, de Josep Ramon Roig, Cesc Martínez; **Poezies**, de Bartomeu Matagalhs, Jordi Boldú; **Verb PROCESSING, Architecture boogazine**, Susanna Cros; Exposicions viscudes: Eme3. Variacions sobre el concepte de densitat, Marina Espasa; El disseny avui. De l'objecte al seu context, Mireia Gubianas.
Publicitat, per Jordi Sabaté.

El tacte que té número 7, març-abril 2002

Portada: il·lustració de Pep Montserrat.
La mínima del Carles
Quatre mots
Entrevista a Miquel Bach, per Mireia Gubianas i Judit Mulet.
Altres literatures: Peter Bichsel: **La filla, San Salvador, Una taula és una taula**, traducció de Mariona Masgrau.
Creació: Susanna Simón: **Licantropia local**.
Fe de rates, per Bego Ricart.
Pòster central: il·lustració de Pep Montserrat.
Ganyotes: Perdoneu la molèstia, la queixa de Cesc Martínez.
Sàmler: Théodore Monod: **Camelladas. Exploraciones por el Sáhara**.
Paral·lel 62, per Marina Espasa i Lídia Gilabert.
Rec: **2001: l'odissea continua. 21x21**, varis autors, Mariona Masgrau i Carles Gilabert; Yann Tiersen: **BSO Amélie**, Pau Ricart; Teatre: **4 bailes**, Mariona Masgrau i Judit Mulet; Cinema: tornar a fer, Núria Aidelman i Pep Garrido.
Publicitat, per Jordi Sabaté.

El tacte que té número 8, maig-juny 2002

Portada: il·lustració de Mercè López.
La mínima del Carles
Quatre mots
Entrevista a Jordi Pàmies, per Víctor Verdú.
Altres literatures: Jean-Pierre Jeunet i Marc Caro: **Foutaises**, traducció de Judit Mulet.
Creació: Susanna Cros
Paral·lel 62, per Marina Espasa i Lídia Gilabert.
Pòster central: il·lustració de Mercè López; acció de Jordi B. i Lídia D.
Ganyotes: la queixa de Bego Ricart.
Sàmler: Henry Holmes Smith: **Diálogo con la fotografía** de Paul Hill i Thomas Cooper.
Fe de rates, per Bego Ricart.
Rec: **21 poetes del XXI**, varis autors, Víctor Verdú; **New Orleans: The original sound of funk 1960-75**, Pau Ricart.
Exposicions viscudes: Joan Ponç, per Marina Espasa.
Publicitart, per Jordi Sabaté.

El tacte que té número 9, juliol-agost 2002 (especial música)

Portada: fotografies de Joan Fitó.
La mínima del Carles
Quatre mots
Entrevista a Natan Paruzel, per Mireia Gubianas.
Creació: Joan Josep Camacho Grau: **La gran poma podrida, Hyde Park '69, Orfica**.
Olaràlriaolaràliró: **El ball de la manera**, per Jordi Falguera.
Ganyotes: la queixa de Verònica Trena.
Sàmler: Tom Waits.
Fe de rates, per Bego Ricart.
Rec: Música i cinema, Pep Garrido; **Una casa per compondre**, de Núria Perpinyà, Mariona Masgrau.
Traduccions Radiohead: **Sense sorpreses**, per Àlex Forasté; David Lynch: **Preguntes a l'infinit**, per Víctor Verdú; Velvet Underground: **Heroïna**, per Bego Ricart i **Venus amb pells**, per Susanna Simón; Harry Nilsson: **U**, per Mireia Gubianas; Tom Waits: **El cor del dissabte a la nit**, per Mariona Masgrau; Morrissey: **Decebut**, per Jordi Sabaté; REM: **L'elevació**, per Susanna Simón.
Publicitart, per Jordi Sabaté.

El tacte que té número 10, setembre-octubre 2002

Portada: fotografia d'Hugo Arellano.
La mínima del Carles
Quatre mots
Entrevista a Francesc Candel, per Cesc Martínez i Mariona Masgrau.
Altres literatures: István Örkény: **Egy perces novellák**, traducció d'Eloi Castelló.
Creació: Lluís Calvo: **Xainataun, Parc temàtic, El cava se us acaba, Panis et circensis**.
Fe de rates, per Bego Ricart.
Reportatge: **A pota per Barna**, per Cesc Martínez i Hugo Arellano.
Ganyotes: la queixa de Verònica Trena
Sàmler: Antonin Artaud: **El teatre i el seu doble**; Noam Chomsky: **11/09/01**.
Rec: The cinematic Oschestra: **Everyday**, Pau Ricart; **Ordint la trama**, revista social i cultural, Mireia Gubianas;
Espectacle: Los excèntrics, Jordi Jané.
Exposicions viscudes: Gisèle Freund, per Marina Espasa.

El tacte que té número 11, novembre-desembre 2002 (especial teatre)

Portada: fotografia de l'arxiu pla.tea.
La mínima del Carles
Quatre mots
Entrevista a Marc Martínez, per Carles Gilabert.
Altres literatures: Tadeusz Rózewicz: **Kartoteka**, traducció de Natan Paruzel i Mireia Gubianas.
Creació: Ahmed Ghazali: **El be i la balena**, traducció de Mireia Estrada.
Pòster central: muntatge amb fotografies de l'arxiu pla.tea.
Fe de rates, per Bego Ricart.
Sàmler: Jean Genet: **El funàmbul**; Samuel Beckett: **Tot esperant Godot**.
Ganyotes: la queixa de Teresa Riudoms.
Paral·lel s/n, per Lídia Gilabert.
Exposicions viscudes: Lucien Freud, per Marina Espasa.
Rec: **Misses poetiques de tots colors**, Pep Forn; El teatre a les lleixes, Judit Mulet; The Flaming Lips: **Yoshimi battles the pink robots**, Pau Ricart; Concurs artístic de l'ou d'estruç, Àlex Forasté.

El tacte que té número 12, gener-febrer 2003

Portada: fotografia de Hara Kraan.

La mínima del Carles

Quatre mots (imatge de Jordi Sabaté)

Entrevista a Víctor Sunyol, per Anna Cavals.

Altres literatures: Gianni Celati: *L'Orlando enamorat explicat en prosa*, traducció de Cesc Martínez.

Creació: Sílvia Melgarejo: *Haikús*.

Fe de rates, per Bego Ricart.

Pòster central: fotografia de Hara Kraan.

Ganyotes: Porno, la queixa de Pau Ricart.

Sàmler: David Batchelor: *Chromohobia*.

Rec: *Conversa amb el meu gos sobre França i els francesos*, de Joan-Lluís Lluís, Mariona Masgrau; *Expiació*, d'Ian McEwan, Marina Espasa; *El día que cambié a mi padre por dos peces de colores*, de Neil Gaiman i Dave McKean, Jordi Sabaté.

Fan aquesta revista:

Àlex Forasté

Bego Ricart

Carles Gilabert

Cesc Martínez

Jordi Falguera

Jordi Sabaté

Judit Mulet

Lídia Gilabert

Marina Espasa

Mariona Masgrau

Mireia Gubianas

Pau Ricart

Verònica Trena

Víctor Verdú

Disseny gràfic:

Cesc Martínez

Jordi Sabaté

Mireia Gubianas

Disseny web:

Jordi Sabaté

Col·laboracions:

Ahmed Ghazali

Eloi Castelló

Hara Kraan

Hugo Arellano

Joan Fitó

Joan Josep Camacho

Joan Josep Camacho

Jordi Curbet

Jordi Jané

Jordi Ribas

Lídia D.

Lluís Calvo

Marc Martínez

Maria Villar

Mercè López

Mireia Estrada

Natan Paruzel

Núria Aidelman

Òscar Rocabert

Pep Forns

Pep Garrido

Pep Montserrat

Pep Vergés

pla.tea social

Ramon Erra

Ramon Garrofé

Ricardo Pieretti

Sebastià Moranta

Sílvia Melgarejo

Susanna Cros

Susanna Simón

Víctor Sunyol

